

Huonoja muistoja opiskelusta – Puhetta aikuisten oppimisesta podcast, jakso 3

Puhetta aikuisten oppimisessä podcastissa Turun AKK:n markkinointikoordinaattori Heidi Jaarinen ja opinto-ohjaaja Mia Ranne keskustelevat aikuisten oppimiseen liittyvistä asioista, joita tulee esille esimerkiksi opiskelua pohdittaessa tai opiskelujen aikana.

Moni kantaa mukanaan huonoja muistoja opiskelusta ja ne voivat olla jopa esteenä uudelleen koulutukseen hakeutumiselle. Huonot muistot voivat liittyä esimerkiksi kiusaamiseen, vaikeuksiin selviytyä opinnoista tai huonoon opiskelumotivaatioon.

Ajatukset siitä, että ei selviydy, pysty tai kykene tai että on liian vanha opiskelemaan, ovat tutun kuuloisia Turun AKK:n erityisopettajalle Sari Kinnalalle. Tässä jaksossa hän onkin kertomassa inspiroivia esimerkkejä siitä, miten opiskelu voi parantaa kokonaisvaltaista hyvinvointia ja viedä eteenpäin elämässä. Opinto-ohjaaja Mia on myös kuullut vastaavia tarinoita, mutta Turun AKK:ssa opiskelijat saavat monenlaista tukea opintoihinsa. Mia kertoo niistä tarkemmin.

Äänitteen kesto: 14 minuuttia 22 sekuntia

HJ = Heidi Jaarinen (juontaja)

MR = Mia Ranne (juontaja)

SK = Sari Kinnala (jakson vieras)

(Podcastin tunnusmusiikki alkaa soida)

HJ: Mä olen Heidi Jaarinen, Turun AKK:n markkinointikoordinaattori.

MR: Minä olen Mia Ranne, Turun AKK:n opinto-ohjaaja.

HJ: Tämä on Puhetta aikuisten oppimisestä -podcast, tervetuloa mukaan!

(Tunnusmusiikki hiljenee)

HJ: Heidi ja Mia täällä, tervehdys taas!

MR: Moikka moi!

HJ: Tervetuloa tämänkertaisen podcast-jakson pariin. Meillä on ollut haastattelussa meidän Turun AKK:n erityisopettajat Sari Kinnala ja Jaana Kallio. Heidän kanssa päästiin niin hyvin keskusteluihin, että päätettiin tehdä tästä ihan kaksi jaksoa nyt sitten podcastia. Tämä on nyt sitten ensimmäinen jakso. Tänäpäin me perehdytään huonoihin koulumuistoihin. Niitä on varmaan meistä jokaisella siellä historiassa. Mites Mia meillä Turun AKK:ssa, sä olet siellä opinto-ohjaajana opiskelijoiden kanssa, niin ootko kuullut tällaisista huonoista koulumuistoista?

MR: Ikävä kyllä olen ja aika useinkin tulee kuulluksi, että opiskelijoilla on huonoja koulumuistoja. Muistot voivat ovat tällaisia, jotka liittyvät johonkin lyhyeen tapahtumaan tai sitten voi olla kyse jostain vähän rankemmastakin ja pitkäkestoisesta ikävästä muistosta. Usein tällaiset negatiiviset muistot ja huonot muistot, niin ne saattaa olla ihan esteenä sille, että opiskelija on miettinyt, että lähdenkö ylipäätään enää opiskelemaan? Haluanko kokea vastaavanlaisia asioita?

HJ: Kerro Mia esimerkkejä, että minkälaisia huonoja muistoja siellä on tullut esille ja mitä ehkä kantaa edelleen mukanaan?

MR: Opintojen alkuvaiheessa opinto-ohjaajat tapaavat opiskelijat mm. oppistarttipäivänä. Se on tällainen opintojen aloituspäivä, jolloin sitten keskustellaan ammatillisesta koulutuksesta ja mitä kaikkea sinne opintoihin sitten koulutuksen aikana sisältyy ja mitä on hyvä huomioida siellä opiskelujen aikana. Ainakin itse aloitan sen päivän tietenkin tutustumalla opiskelijoihin, mutta oikeastaan heti sen

jälkeen minua kiinnostaa kuulla heiltä, että minkälaisia opiskeluun liittyviä muistoja heillä on. Eli mitä hyviä ja huonoja muistoja jokaisella sitten on aiemmista opiskeluista. Tässä yhteydessä voisin sanoa, että jokaisessa ryhmässä, jokaisella opiskelijalla on ikävä kyllä huonoja muistoja. Ne voivat olla ihan yksittäisiä tapahtumia sieltä kouluvuosien ajalta, mutta myöskin sillä tavalla rankempia, että ne ovat voineet kestää pitkään ja ne saattavat vaikuttaa vielä sitten ihan tulevaankin. Jopa niin, että moni on miettinyt, että lähdenkö ylipäätään enää opiskelijaksi ja haluanko olla enää koulumaailmassa mukana. Kiusaamiskokemuksia on aika monella. Voi olla myös niin, että olet ollut itse kiusaaja ja sitten taas voi olla, että on kokemuksia siitä, että on tullut kiusatuksi. On kokemuksia myöskin siitä, että opettajat ovat kiusanneet. Tai ainakin se kokemus on ollut sitä, että kokee, että opettaja kiusaa. Kiusaaminen on usein liittynyt tämmöseen ryhmäilmiöön siinä mielessä, että siel on sitten niitä, jotka kiusaavat ja ne, jotka ovat siellä taustalla tukena. Sitten tietenkin voi olla tämmösiä huonoja oppimistuloksia. Elikkä voi olla, että on ollut oppimisvaikeuksia, sitä kautta ne oppimistulokset ovat olleet heikkoja. Tai sit voi olla ihan sellanen vaihe, että esimerkiksi... Ovat kertoneet, että murrosiässä, ei se opiskelu kiinnostanut yhtään ja sitten on tullut huonoja oppimisen tuloksia. Voi olla tilanteita, että on monta kertaa hakenut opiskelupaikkaa, eikä sitä ole sitten oikeastaan saanut tai sit kun on opiskelupaikan saanut, niin on itse keskeyttänyt opintonsa jostain syystä. Ei ole ala kiinnostanut tai on ollut sitten sellaisia kaverisuhteita, että on tullut pinnattua koulusta ja opinnot ovat jääneet kesken. Ehkä tässä on niin kuin muutamia sellaisia asioita, jotka nousevat sieltä opiskelijoiden tunnelmista esiin.

HJ: Ja varmaan aikuisilla se useesti on se tunne se, että se opiskelu on ollut tosi rankkaa ja stressaavaa. Mitä siellä sitten onkaan ollut taustalla. Niin on ehkä semmonen fiilis itsellä, et en mä nyt kykene, ei musta oo tähän, mä oon liian vanha oppimaan. Ehkä jos se on tuntunut vaikeelta se opiskelu sillon nuorempana ja miettii, et se on sitä pulpetissa istumista, niin ehkä ajattelee, et en mä oo semmonen lukutoukka. Mut tavallaan täytyy muistaa, et se opiskelu sit aikuisiällä saattaa olla hyvinkin erilaista ja miten ammatillinen koulutuskin on muuttunut tässä vuosien varrella. Niin varmasti vaikuttaa siihen mitä se opiskelu tänä päivänä sitten on, eikö vaan Mia?

MR: Joo, opiskeluun ja oppimiseen vaikuttaa tietenkin monet asiat. Ja se, että sä olet itse kiinnostunut siitä ja sulla on halu opiskella sitä alaa, mitä sä opiskelet, niin sillä on tietenkin positiivinen merkitys. Se oma kiinnostunut, asenne ja motivaatio ja sit tavoitteet tietenkin ohjaavat sitä oppimista ja opiskelua. Mut toki siel voi olla se oma elämäntilanne ja kaikki tämmöset niinku ajanhallintaan ja sosiaaliseen ympäristöön liittyvät asiat, niin voivat olla joko sitä oppimista ja opintoja tukevaa tai sitten päinvastoin. Ehkä nostaisin vielä, että se ihmisen fyysinen ja psyykinen kunto, niin silläkin on merkistystä. Elikkä se vireystila, millä sitten siellä opiskeluissa on mukana.

HJ: Mutta ehkä tässä vois myös nostaa sen tavallaan esille, et jos se tilanne siinä elämässä on se, että esimerkiksi se oma ala ei tällä hetkellä työllistä tai ei sovellu enää se ala, missä on ollut töissä. Et se tosiaan se opiskelu on siellä se yks ovi, mikä luo niitä uusia mahdollisuuksia ja voi viedä eteenpäin. Meillä Turun AKK:ssa on kuitenkin tosi hyvä tuki siihen, et jos tulee niitä haasteita siinä opinnoissa, niin tuetaan kyllä ehdottomasti, jotta ne sujuis mahdollisimman hyvin. Ja yks näistä tukipilareista on meidän erityisopettaja Sari Kinnala ja otetaan Sari mukaan meidän podcastiin nyt tässä kohtaa ja kuunnellaan mitä ajatuksia Sarilla on näistä huonoista koulumuistoista ja siitä, miten koulutus voi viedä elämässä eteenpäin.

(Otetaan jakson vieras mukaan)

SK: Mä oon oikeastaan koko työurani, kun mä olen ollut opettajana, niin olen tehnyt töitä sellasten henkilöiden kanssa, sellaisten opiskelijoiden kanssa, joilla on ehkä vähän haasteita sen oppimisen kanssa tai sen opiskelupolun kanssa. Ja mä oon ihan valtavan vahvasti sitä mieltä, että koulutus on täs maailmassa yks parhaimpia keinoja, et ihminen voi parantaa sitä omaa hyvinvointiaan. Ihan semmost kokonaisvaltaista hyvinvointia. Mä olen ihan super koulutususkovainen. Koulutuksen avulla ihminen voi parantaa työllistymismahdollisuuksia, jos on työtön. Tai ihminen voi vaihtaa ammattia, jos on työelämässä. Tai ihminen voi kehittyä sillä omalla urallaan. Ihminen voi saada lisäkoulutusta. Ja sit on niitä ihmisiä, jotka niinku mielessänsä miettii tätä kaikkee, et haluais kouluttautua, mut kokee jotenkin, että se ehkä aikaisempi koulutushistoria on niin rikkonainen tai on niin negatiivinen, et ei vaan kerta kaikkiaan haluais lähteä kouluttautumaan. Ja mä oon kiinnostunut niistä ihmisistä. Ja mä oon

kiinnostunut ohjaamaan sellasia ihmisiä. Siihen mä oon niinku ajatellut, et jos mä mitenkään voin auttaa sellasia ihmisiä, niin sen mä haluaisin tehdä. Ja sit mä oon sitä mieltä, et kouluttautuminen yleensäkin... Ja mä oon nähny sen, et kouluttautuminen yleensäkin parantaa esimerkiksi ihmisen itsetuntoa ja omanarvontuntoa ja sil on ihan hirveesti positiivisia vaikutuksia. Et jos multa kysytään, et mikä ois täs maailmas se, joka ratkaisis kaikki ongelmat, niin mä luulen, et mä sanoisin, et koulutus!

MR: Sari, mulla on sellanen käsitys myöskin, että Suomessa, niin lähestulkoon kaikki meidän ammatit edellyttää peruskoulun jälkeistä kouluttautumista ja työelämävaatimukset ovat myöskin sellaiset, eli sitä kouluttautumista kautta linjan pitäisi olla, jotta pääsee elämässään eteenpäin ja pystyy työllistymään.

SK: Kyllä. Sit mä oon myöskin sitä mieltä, että kun mekin meidän oppilaitoksessa koulutetaan ammatteihin. Niin ne kaikki ihmiset, jotka haluavat lähteä kouluttautumaan, niin ne ei ehkä välttämättä tiedä minkälaista se koulutus ja opiskelu on siel ammatillisessa oppilaitoksessa ja siel niinku oppilaitosympäristössä. Et se on jotain ihan muuta, mitä ne on ehkä nuoruudessaan kokenut peruskoulussa ja jotkut ehkä vanhimmat ehkä jopa kansakoulussa ja sitten ammatillisessa koulutuksessa nuorena. Se mitä meillä tehdään, niin monet ne, joil on haasteena opiskelu ja oppiminen niin monet, sanoisin, että kaikki pystyy sen ammatillisen koulutuksen läpikäymään. Mä voisin tohon vielä sanoo tohon opiskeluun... Siihen niinku alkuvaiheeseen niin... Mun käsitys kuitenkin on se, että kun opiskelija tulee meille, niin enemmän opiskelija niiden opintojen aikana saa niitä positiivia kokemuksia kuin negatiivisia kokemuksia. Et ne negatiiviset kokemukset on siinä, ehkä jos niitä on niin niitä on siinä vaiheessa, et en mä pysty, en mä kykene, ei mul oo rahkeita, ei voimia, muisti ei toimi, mä oon jo vanha. Mutta... Nää asenteet muuttuu kyl hyvin suurelta osin myönteisiksi siin vaihees kun opinnot on alkanut ja kun se kaikkien meidän tuki alkaa. Eli kun meillä on opinto-ohjaajat, meil on ammatilliset opettajat ja ammatillinen erityisopettaja, meil on erityisopettaja ja ammatilliset ohjaajat ja koko muu henkilökunta, joka tukee sitä oppimista. Plus sit viel meil on opintopsykologi ja kuraattori ja terveydenhoitaja. Et kaikkiin niihin hankaluuksiin mitä opiskelija kokee alkuvaiheessa tai myöhemminkin, ei sen tarvi olla alussakaan, niin niihin saa kyllä tukea.

(Vieraan haastattelu päättyy)

MR: Tässä kuultiinkin, aika kivastikin, miten sitten opiskelija saa tukea ja apua opintoihin. On se sitten opettaja tai opinto-ohjaaja, erityisopettaja. Ja erityisesti sitten kannattaa ottaa rohkeasti yhteyttä, jos tuntuu, että nyt tarvitsen apua johonkin asiaan.

HJ: Nimenomaan, eli ei kannata epäröidä sitä, et jos se tuntuu isolta askeleelta hakeutua opiskelemaan, niin ihan varmasti saat tukea siihen ja pääset eteenpäin niissä opinnoissa.

MR: Ja usein se oppiminen tapahtuu aika itsestään. Eikä se sen ihmeempi juttu ole. Tosiaan jos sitten takkuua, niin sit voi hetkeksi pysähtyä pohtimaan, et missä on vika ja jos ei sitä niin kuin itse keksi tai tule ajatelleeksi, et pystyis itse siihen vaikuttamaan. Niin tosiaan sit me autetaan mielellään.

(Taustamusiikki alkaa soida)

HJ: Tässä oli tosiaan ensimmäinen jakso tästä meidän erityisopettajien haastatteluista ja otetaan seuraavassa jaksossa myös mukaan ammatillinen erityisopettaja Jaana Kallio. Seuraavassa podcastissä me paneudutaan sitten enemmän siihen, että minkälaisia oppimisvaikeuksia esiintyy ja minkälaista tukea niihin on saatavilla. Tervetuloa mukaan myös seuraavaan jaksoon!

MR: Kiva, että olit mukana meidän tämänkertaisessa jaksossa ja tavataan taas seuraavalla kerralla! Moikka moi!

HJ: Moi, moi!